

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que para el curso académico 2009/2010 comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo para 500 personas aproximadamente, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

Haciendo click en el siguiente icono se obtiene información más detallada sobre la situación de infraestructuras y servicios.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidad de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Olga Alonso Villar
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	María Dolores Ferrero Martínez

(*)

(*)

Grao en Economía

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G100V01501	Econometría I	1c	6
V03G100V01502	Economía pública	1c	9
V03G100V01503	Macroeconomía I	1c	9
V03G100V01504	Política económica	1c	6
V03G100V01601	Econometría II	2c	6
V03G100V01602	Economía dos servizos públicos	2c	6
V03G100V01603	Economía industrial	2c	6
V03G100V01604	Macroeconomía II	2c	6
V03G100V01605	Políticas económicas comparadas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría I				
Materia	Econometría I			
Código	V03G100V01501			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Otero Giraldez, Maria Soledad			
Profesorado	Otero Giraldez, Maria Soledad			
Correo-e	sotero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B14	Fomentar a mobilidade e adaptabilidade a ámbitos e situacións diferentes
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico	A1
Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido	A8
Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos	A10
Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas	A12
Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11
Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación	B14
Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos	B15
Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia	B7 B8
Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional	B9
Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico	

Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo

B1

Capacidade de traballar en equipo

B3

B5

Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos

B6

Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas

Contidos

Tema

TEMA 1: Modelo de regresión lineal clásico Hipótesis del modelo. Estimación por mínimos cuadrados ordinarios. Propiedades de los estimadores. Coeficiente de determinación. Predicción. Contrastes para un parámetro. Contrastes para un subconjunto de parámetros. Contrastes para una combinación lineal de parámetros.

TEMA 2: Análisis de regresión con información cualitativa Descripción de las variables artificiales y obtención de las mismas a partir de variables continuas. Contrastes de estabilidad basados en variables artificiales.

Problema de variables omitidas. Problema de variables irrelevantes. Multicolinealidad

TEMA 3: Problemas de especificación y problemas con los datos

TEMA 4: Heterocedasticidad Definición, causas y consecuencias. Formas de detectar el problema. Soluciones.

TEMA 5: Regresores estocásticos Errores de medida en la variable independiente. Ecuaciones simultáneas. Modelos autorregresivos con autocorrelación. Estimación por variables instrumentales. Propiedades de los estimadores

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Tutoría en grupo	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	2	15	17
Sesión maxistral	26	30	56
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2.5	22.5	25
Probas de tipo test	2	10	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa. (mínimo de 4.5 sobre 10)	70
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Novales, A. (1993). *Econometría* (2ª edición). McGraw-Hill.
 Dougherty, C. (1992). *Introduction to econometrics*. Oxford University Press.
 Gujarati (2003). *Econometría* (4ª edición). McGraw-Hill.
 Pena, J.B. y otros (1999). *Cien ejercicios de Econometría*. Editorial Pirámide.
 Martín G., J.M. Labeaga y F. Mochón (1997). *Introducción a la Econometría*. Prentice Hall.
 Wooldrige, J. M. (2003). *Introductory econometrics: a modern approach*. 2ªed. Thomson/South-Western.
 Alonso Antón, A.; Fernández Macho, J.; Gallastegui Zulaica, I. (2005). *Econometría*. Pearson Prentice Hall.
 Pérez López C. (2006). *Problemas resueltos de Econometría*. Thomson.
 Kennedy, P. (1997). *Introducción a la Econometría*. Fondo de Cultura Económica.
 Maddala, G.S. (1996). *Introducción a la Econometría* (2ª edición). Prentice Hall Hispanoamericana.
 Aznar A., García A. y Martín, A. (1994). *Ejercicios de Econometría I y II*. Editorial Pirámide.
 Carrascal, U.; Gonzalez, Y.; Rodríguez, B. (2001). *Análisis Económico con Eviews*. Editorial Ra-Ma.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía pública				
Materia	Economía pública			
Código	V03G100V01502			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Gradin Lago, Carlos Manuel Alonso Villar, Maria Olga			
Profesorado	Alonso Villar, Maria Olga Gradin Lago, Carlos Manuel			
Correo-e	cgradin@uvigo.es ovillar@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Organización y dimensión del sector público español. Justificación de la intervención pública. Ingresos y gastos públicos. Efectos de la intervención sobre la eficiencia y la equidad. Imposición óptima			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico	A1
Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas	A2
Coñecer o marco institucional da economía	A3
Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5
Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo	B1
Capacidade de traballar en equipo	B3
Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos	B5
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas	B6
Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11
Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación	B13

Contidos	
Tema	
Organización y dimensión del sector público español.	Agentes del sector público El peso del sector público: índices Clasificaciones del sector público Comparaciones internacionales
Justificación de la intervención pública	Eficiencia y equidad Fallos técnicos de mercado Problemas de equidad
Elección colectiva	Teorema de imposibilidad de Arrow Votación mayoritaria Cuenta de Borda

Eficiencia en el sector público	Exceso de gravamen Análisis Coste-Beneficio
Incidencia distributiva de la imposición	Traslación de los impuestos Justicia fiscal y progresividad
Imposición óptima	Principios impositivos Reglas de imposición
Ingresos públicos	Impuestos Tasas Precios públicos Contribuciones especiales

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	150	195
Titoría en grupo	7.5	0	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	0	20
Probas de resposta curta	2.5	0	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Lección magistral y debates sobre cuestiones específicas
Titoría en grupo	Atención individualizada para resolver dudas específicas
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de ejercicios, presentación de trabajos, debates y conferencias

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dudas de forma individualizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Se evaluará sobre cuestiones específicas de naturaleza teórica	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Se evaluará la resolución de ejercicios	30
Probas de resposta curta	Se harán dos pruebas escritas de 3 puntos cada una.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Las pruebas escritas consistirán en un examen parcial y un examen final. Es necesario tener al menos 1.5 puntos (sobre 3) en cada examen para aprobar la materia. Los estudiantes que hayan alcanzado una nota igual o mayor que 1.8 (sobre 3) en el examen parcial estarán exentos de la primera parte del exame final. Los que no superen dicha nota tendrán que examinarse de toda la materia en el examen final.

Bibliografía. Fontes de información

Albi, González-Páramo y Zubiri, **Economía Pública I**, 2010,
Albi, González-Páramo y Zubiri, **Economía Pública II**, 2009,
Gradín y Del Río, **Desigualdad, pobreza y polarización en la distribución de la renta en Galicia**, 2001,
Gradín, Del Río y Cantó, **La distribución de la renta en Galicia. Análisis territorial de la desigualdad y la pobreza**, 2006,
Rosen, **Hacienda Pública**, 2007,
Stiglitz, **La Economía del Sector Público**, 2002,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Economía dos servizos públicos/V03G100V01602

Benestar, Equidade e Xénero/V03G100V01901

(*)/

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104

Matemáticas II/V03G100V01303

Microeconomía I/V03G100V01304

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía I				
Materia	Macroeconomía I			
Código	V03G100V01503			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Montero Muñoz, María			
Profesorado	Montero Muñoz, María			
Correo-e	mmontero@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía I é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no longo prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía I parte dos contidos previamente analizados en Principios de Economía I y II, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias de titulación	
Código	
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
A7	Comprender o entorno empresarial
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
B3	Capacidade de traballar en equipo
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender las bases de funcionamiento de la economía tanto en los ámbitos más amplios como en los más próximos	A2 A5	B3 B5
Lograr el manejo por parte de los estudiantes del análisis económico a través de sus herramientas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sean capaces de construir modelos económicos simples, que mediante una representación simplificada de la realidad permitan tratar adecuadamente el problema	A6 A8 A9 A11	B6 B7 B15
Habilidades en la búsqueda, identificación e interpretación de fuentes de información económica relevante y de su contenido		
Despertar el interés de los estudiantes respecto al análisis de los efectos de las políticas macroeconómicas, de modo que ante la aplicación de un nuevo instrumento de política económica sean capaces de formarse una opinión fundamentada sobre su eficacia en la consecución de los objetivos para los cuales se haya planteado		
Comprender as bases de funcionamento da economía tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5 A6 A10	B6 B9 B10

Contemplar o modelo no seu conxunto dende unha perspectiva de equilibrio xeral. Isto implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas simulacións e aplicacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	A6 A10	B6 B7 B9 B10
Conectar os modelos económicos ca realidade para deste xeito poder empregalo para interpretala e explicar os fenómenos reais.	A3 A7	B6 B15
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas o longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	A8 A10	B9 B15

Contidos

Tema	
PARTE I. INTRODUCCIÓN	Tema 1. A ciencia da macroeconomía. Tema 2.- Introducción os modelos económicos.
PARTE II. OS MODELOS MACROECONOMICOS BASICOS	tema 3. O Modelo Neoclásico. Tema 4. O Modelo Keynesiano. Modelo IS-LM. A Demanda Agregada. Tema 5. Oferta agregada: do curto o longo prazo. Tema 6. Desemprego e inflación. A curva de Phillips. Tema 7. Inflación e actividade económica. Tema 8. A demanda agregada nunha economía aberta. Tema 9. A política de estabilización.
PARTE III. MICROFUNDAMENTOS	Tema 10. Consumo. Tema 11. Inversión. Tema 12. Oferta e demanda de diñeiro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	67.5	112.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	22.5	33.75	56.25
Titoría en grupo	7.5	11.25	18.75
Probas de tipo test	3.5	7	10.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.5	3.5	6
Traballos e proxectos	0.5	5.5	6
Probas de resposta curta	2.5	5	7.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2.5	5	7.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	A metodoloxía docente consistirá no desenvolvemento de clases presenciais teóricas, prácticas e titorías en grupos así como no traballo persoal do alumnado para consolidar os coñecementos e adquirir soltura na resolución dos problemas plantexados. As clases teóricas consistirán na exposición dos principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con detalle aqueles aspectos de maior complexidade. Para un axeitado seguimento e comprensión das clases é moi recomendable que o alumnado lea con atención o material e bibliografía suministrados para cada un dos temas.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios que serán entregadas coa suficiente antelación ao alumnado para que os leve resolto as clases. Isto lles permitirá identificar aquelas cuestións que lles resultan máis difíciles e resolvelas na aula. Farase un seguimento do aprendizaxe do alumnado mediante pequenas probas e exercicios que deberán entregar.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas.

Atención personalizada

Probas	Descrición
Traballos e proxectos	En todo momento o profesor estará a disposición do alumnado dun xeito personalizado para resolver, titorizar e axudalo en todo o que sexa necesario para poder cursar e sacar adiante a materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor	Xunto cos outros elementos de avaliación continúa, ata un máximo de 40

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia por parte do alumnado.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Titoría en grupo	Sesións nas que o docente orientará e guiará o proceso de aprendizaxe do alumnado.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Probos de tipo test	Preguntas breves con preguntas sobre a materia	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado ca temática da materia.	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Traballos e proxectos	Entrega e exposición dun traballo realizado ao longo do curso	Xunto cos outros elementos de avaliación continua, ata un máximo do 40
Probos de resposta curta	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	Xunto cos outros elementos do exame final, mínimo do 60
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	Xunto cos outros elementos do exame final, mínimo do 60

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do exame escrito. O exame escrito valerá un mínimo do 60% da nota (6 puntos) e un máximo do 70% da nota (7 puntos). A avaliación continua pesará dende un mínimo do 30% (3 puntos) ata un máximo do 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Mínimo 6 puntos): Haberá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizar na data oficial establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 2,5 puntos dos 6 posibles (ou unha puntuación mínima de 3 si son 7 puntos). Si no exame final non acada o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Máximo 4 puntos): O restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a participación tanto nas clases teóricas como nas clases prácticas e os seminarios, a entrega de traballos e a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas.

Bibliografía. Fontes de información

MANKIW, G., **MACROECONOMIA**, 2001,
BLANCHARD, O., **MACROECONOMIA**, 2000,

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

BAJO, O. e M.A. MONES (2000): Curso de Macroeconomía. 2ª edición. Antoni Bosch. Barcelona.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J. e R. PADILLA (1992): Macroeconomía, McGraw-Hill. Madrid.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J., PADILLA, R. E I. VALERO (2000): Macroeconomía: Cuestiones y ejercicios resueltos. Prentice Hall. Madrid.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía II/V03G100V01604
Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203
Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Política económica				
Materia	Política económica			
Código	V03G100V01504			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Arias Moreira, Jose Carlos			
Profesorado	Arias Moreira, Jose Carlos			
Correo-e	xcarias@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B3	Capacidade de traballar en equipo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
A3 Coñecer o marco institucional da economía	A3
A5 Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5
A9 Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado	A9 B1
A10 Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos	A10 B3
B11 Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e ético	B6
B13 Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación	B7
B15 Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos	B8
B6 Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas	B9
B7 Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia	B10
B8 Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional	B11
B9 Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico	B13
B1 Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo	B15
B3 Capacidade de traballar en equipo	

Contidos
Tema

1.Introducción	Introducción a la política económica. Los problemas fundamentales de la política económica
2.La formación de la política económica: instituciones básicas	El proceso general de formación de políticas. Política económica e instituciones
3. La formación de la política económica: procesos internos	Parlamentos y gobiernos. Papel de la burocracia. Grupos de interés. Política económica y mercados. Interrelaciones y dependencias. Efectos de la crisis
4. La formación de la política económica en economías abiertas	Panorama general. Estabilidad de precios. El objetivo de pleno empleo. El equilibrio de la balanza de pagos.
5. Los objetivos de la política económica (1): Panorama general. La estabilidad de precios	
6. Los objetivos de la política económica (2): Pleno empleo y balanza de pagos	

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Tutoría en grupo	2	2	4
Sesión maxistral	30	60	90
Probas de tipo test	2	2	4
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	2	4
Traballos e proxectos	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para su asesoramiento
Tutoría en grupo	entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la materia para su asesoramiento

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Estes criterios de avaliación manteranse para todas as convocatorias do curso académico 2011/12

Bibliografía. Fontes de información

Arias, X.C. (1996): La formación de la política económica, Madrid, Cívitas.

Arias, X.C. y A. Costas (2011): *La torre de la arrogancia. Políticas y mercados después de la tormenta*, Ariel, Barcelona (capítulo 2)

Cuadrado, J.R. (dir.) (2010): *Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos*, Madrid, McGraw Hill

Esteban, M. y F. Serrano (eds.) (2006): *La política económica en tiempos de incertidumbre*, Netbiblo.

Toboso, F. y X-C. Arias (eds.) (2006): *Organización de gobiernos y mercados*, Valencia, PUV.

Balleisen, E. y D. Moss (2009): *Government and Markets: Toward a New Theory of Regulation*, New York, Cambridge University Press.

Recomendaciones

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Econometría II				
Materia	Econometría II			
Código	V03G100V01601			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Miles Touya, Daniel Gustavo			
Profesorado	Miles Touya, Daniel Gustavo			
Correo-e	dmiles@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A1	Comprender as ferramentas matemáticas básicas, necesarias para a formalización do comportamento económico
A2	Comprender a linguaxe económica básica e o modo de pensar dos economistas
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A4	Capacidade para situar a economía na súa evolución histórica
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
A7	Comprender o entorno empresarial
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B2	Desenvolver sensibilidade respecto ao medio ambiente e compromiso cunha economía sustentable
B3	Capacidade de traballar en equipo
B4	Espírito emprendedor e capacidade de liderado, incluíndo empatía co resto de persoas
B5	Responsabilidade e capacidade de asumir compromisos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B8	Ler e comunicarse en inglés no ámbito profesional
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos
B12	Exercitar habilidades de aprendizaxe autónoma que abran campos para a innovación
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

A1	B1
A2	B2
A3	B3
A4	B4
A5	B5
A6	B6
A7	B7
A8	B8
A9	B9
A10	B10
A11	B11
A12	B12
	B13
	B15

Contidos

Tema	
1.-Introducción:	1.1. Problemas de identificación en ciencias sociales 1.2. Concepto de causalidad y contrafactual 1.2. Repaso de teoría asintótica y estimación máximo verosímil
2.- Modelos de elección binaria.	2.1 Decisiones binarias: ejemplos económicos 2.2 Especificaciones: modelos de probabilidad lineal, modelos probit y logit. 2.3 Los modelos de decisión binaria como modelos con variable latente. 2.4 Estimación e inferencia.
3. Modelos de elección múltiple: multinomial y ordenado.	3.1. Elección múltiple: ejemplos económicos 3.2. El modelo logit multinomial. La independencia de alternativas irrelevantes. 3.3. Estimación e interpretación de los coeficientes 3.4. Modelos de respuesta ordenada: formulación, estimación e interpretación.
4. Modelos con datos de recuento.	4.1. Datos de recuento: ejemplos económicos. 4.2. Especificaciones: modelo Poisson y generalizaciones. 4.3. Estimación e inferencia.
5. Modelos con datos censurados y truncados.	5.1. Variables truncadas y variables censuradas: ejemplos económicos. 5.2 El modelo de regresión truncado. 5.3. El modelo de regresión censurado: modelo Tobit.
6. Modelos con selección muestral.	6.1 Selección en la variable endógena 6.2 Selección en una variable respuesta. 6.3 Estimación.
7. Modelos lineales para datos de panel	7.1 Datos de panel 7.2 Heterogeneidad inobservable. 7.3 Modelos estáticos para datos de panel: efectos fijos / efectos aleatorios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	20	40
Sesión maxistral	28	80	108
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade práctica na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Sesión maxistral	La atención personalizada se centrará en discutir dudas conceptuales
Resolución de problemas e/ou exercicios	La atención personalizada se centrará en discutir dudas conceptuales

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	100

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

GREENE, W.H, **Econometric Analysis**,
WOOLDRIDGE, J.M, **Introducción a la Econometría**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística: Estatística I/V03G100V01205
Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104
Econometría I/V03G100V01501

Outros comentarios

Es recomendable tener aprobadas las Estadísticas y Econometrías previas a esta materia.
Durante el presente curso académico 2010/11, esta materia estará vinculada a ECONOMETRÍA II de la Licenciatura en Economía

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía dos servizos públicos				
Materia	Economía dos servizos públicos			
Código	V03G100V01602			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	del Rio Otero, Coral			
Profesorado	del Rio Otero, Coral			
Correo-e	crio@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación	
Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
B1	Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B11	Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o marco institucional da economía	A3
Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5
Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado	A9
Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados	A11
Respecto aos valores éticos e cívicos. Compromiso ético co traballo	B1
Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas	B6
(*) Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia	B7
(*) Fomentar a actitude crítica e autocrítica	B10
Capacidade de xerar reflexións propias sobre problemas de natureza económica e os seus efectos sociais e éticos	B11

Contidos	
Tema	
Os estados de benestar e os servizos públicos	Teorías explicativas do gasto público e evolución histórica Clasificación do gasto público e dos Estados do Benestar Ineficiencia X, ineficiencia técnica e ineficiencia asignativa Incidencia e efectos redistributivos do gasto público en España
Vivenda	O mercado da vivenda: oferta e demanda Causas e tipos de intervención Comparativas internacionais A situación en España
Sanidade	Avaliación económica dos servizos sanitarios O por qué da intervención pública O papel dos seguros médicos Tipos de intervención Comparativas internacionais O caso español

Educación	Fallos de mercado na provisión de servizos educativos Instrumentos de intervención Comparativas internacionais O sistema público educativo en España
Protección e promoción social	Modelos de protección social Comparacións internacionais Protección social e xénero Sistemas públicos de pensións: efectos e debates Prestacións por desemprego Programas de loita contra a pobreza

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	50	72.5
Titoría en grupo	5	0	5
Seminarios	20	0	20
Probas de resposta curta	2.5	50	52.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas nas que se presentan os contidos principais
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas de forma individualizada
Seminarios	Debates, presentación de traballos e conferencias

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Debates e presentación de traballos	25
Probas de resposta curta	Unha proba escrita	75

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información
Albi, González-Páramo e Zubiri, Economía Pública I , 2010,
Stiglitz, La Economía del Sector Público , 2002,
Barr, The Economics of the Welfare State , 2004,
Rosen, Hacienda Pública , 2007,
Varios, Economía e Igualdad de Género: Retos de la Hacienda Pública en el siglo XXI , 2008,
De la Fuente, La educación en las regiones españolas: algunas cifras preocupantes , 2005,
Puig-Junoy, ¿Es eficiente el Sistema Nacional de Salud? , 2005,
Rodríguez López, Accesibilidad y política de vivienda , 2005,
San Segundo, Los resultados de la enseñanza y la eficiencia , 2005,
Gadea Rivas, Un modelo sobre los determinantes del crecimiento del gasto público en España 1964-1991 , 1993,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente
Economía pública/V03G100V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Economía industrial				
Materia	Economía industrial			
Código	V03G100V01603			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Castro Rodríguez, Fidel			
Profesorado	Castro Rodríguez, Fidel			
Correo-e	fcastro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema	
1. Introducción	1.1 Concepto e método da economía industrial 1.2 Obxectivo da economía industrial: cuestións principais 1.3 A empresa na economía industrial 1.4 Definición dun mercado (ou industria) e concentración
2. Fixación de prezos en monopolio	2.1 Monopolio uniproducto 2.2 Empresa dominante 2.3 Monopolio multiproducto 2.4 Custe social do monopolio 2.5 Límites ao poder de monopolio 2.6 Monopolio natural e regulación
3. Discriminación de prezos	3.1 Discriminación e arbitrase 3.2 Discriminación perfecta 3.3 Discriminación multimercado; análise de benestar 3.4 Discriminación de segundo grao: tarifas lineais e non lineais
4. Modelos estáticos de oligopolio con produto homoxéneo	4.1 Cournot versus Bertrand 4.2 Concentración e beneficios
5. Competencia dinámica e colusión tácita	5.1 Colusión como resultado dun xogo non cooperativo 5.2 Empresas asimétricas 5.3 Colusión e concentración 5.4 Flutuacións na demanda 5.5 Rixideces de prezos 5.6 Colusión con tempo finito e información incompleta
6. Diferenciación de produto	6.1 Definicións de diferenciación 6.2 Modelos estáticos de oligopolio con produto diferenciado 6.3 Competencia monopolística 6.4 Diferenciación horizontal 6.5 Diferenciación vertical
7. Entrada e barreiras a entrada	7.1 Conceptos básicos: o traballo de Bain 7.2 Teoría do prezo límite 7.3 Teoría dos mercados contestables 7.4 Custes irrecuperables e barreiras á entrada 7.5 Tipoloxía de estratexias

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	24	36
Presentacións/exposicións	8	16	24
Sesión maxistral	30	36	66

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	As clases prácticas consistirán na resolución de follas de exercicios referidas a cada un dos temas, as cales serán repartidas con antelación. É imprescindible que o inicio destas clases os alumnos de maneira individual entreguen as súas respostas a folla de exercicios a corrixir.
Presentacións/exposicións	O obxectivo desta actividade é coñecer un pouco máis un sector ou mercado específico, que sirva como complemento dos contidos teóricos que se aprenden na materia. En última instancia, trátase de que, a través da análise duna industria concreta, podase planear e reflexionar sobre diferentes cuestións económicas referidas ao poder de mercado e os seus efectos.
Sesión maxistral	Exporase de maneira resumida os principais contidos dos distintos temas. Para un adecuado seguimento e comprensión destas clases é necesario que os alumnos preparen con antelación os distintos temas utilizando os manuais da bibliografía recomendada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Consulta no despacho 308 no horario de titorías Consulta por correo electrónico: fcastro@uvigo.es Consulta na plataforma FAITIC
Resolución de problemas e/ou exercicios	Consulta no despacho 308 no horario de titorías Consulta por correo electrónico: fcastro@uvigo.es Consulta na plataforma FAITIC
Probas	Descrición
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Consulta no despacho 308 no horario de titorías Consulta por correo electrónico: fcastro@uvigo.es Consulta na plataforma FAITIC

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	10
Presentacións/exposicións		30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Consta de dous elementos:

I. Avaliación continua (ata 4 puntos): Esta inclúe:

1. Entrega das follas de exercicios e asistencia as clases prácticas (1 punto).
2. Desenvolvemento do traballo de curso e presentación. Tamén se terá en conta a asistencia as sesións de presentación de traballos (3 puntos).

II: Probas: Realizaranse 2 probas:

1. Exame parcial co contido teórico e práctico dos 3 primeiros temas. Os alumnos que teñan superado o exame parcial (para o cal é necesario ter acadado unha cualificación igual ou superior a 3 dos 6 puntos do exame) solo terán que examinarse da parte correspondente aos temas 4 a 7. Os alumnos que non superen o exame parcial terán que examinarse de toda a materia no exame final
2. Exame final: constará de 2 partes (a primeira corresponderá aos temas 1 a 3, e a segunda aos temas 4 a 7), cada unha delas valorada sobre 6. Para poder aprobar a materia será preciso obter un mínimo de 2 dos 6 puntos en cada unha das partes. Neste caso a nota do exame será obtida como media aritmética das cualificacións en cada unha das partes.

Observación: A nota final resulta da suma dos elementos de avaliación sinalados. Nembargantes, a puntuación do exame sómente será tida en conta cando o alumno obteña unha nota de exame igual ou superior a 2 dos 6 puntos. En caso contrario a nota será igual a puntuación obtida na avaliación continua. Pola súa banda, a cualificación dos alumnos que non se presenten ao exame será a acadada na avaliación continual.

Para superar a materia o alumno deberá obter unha nota final igual ou superior a 5 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Bel, G., M. Callejón, M.T. Costa y A. Segarra, **Economía Industrial**,
Cabral, L., **Economía Industrial**,
Carlton, D. W. y J.M. Perloff, **Modern Industrial Organization**,
Church, J. y R. Ware, **Industrial Organization: A Strategic Approach**,
Fernández de Castro, J. y N. Duch, **Economía Industrial**,
Segura, J., **Teoría de la Economía Industrial**,
Tirole, J., **La Teoría de la Organización Industrial**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas: Matemáticas I/V03G100V01104
Matemáticas II/V03G100V01303
Microeconomía I/V03G100V01304
Microeconomía II/V03G100V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Macroeconomía II				
Materia	Macroeconomía II			
Código	V03G100V01604			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Martin Moreno, Jose Maria			
Profesorado	Martin Moreno, Jose Maria			
Correo-e	jmartin@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/jmartin/			
Descrición xeral	O obxectivo principal da materia Macroeconomía II é mostrar os alumnos cómo plantexar de xeito riguroso á vez que sinxelo as principais cuestións macroeconómicas. As discusións vanse centrar en torno a modelos concretos que intentan describir o comportamento da economía tanto no curto como no longo prazo, onde se discuten os efectos que as distintas medidas de política económica teñen sobre as distintas variabeis macroeconómicas. Un aspecto crucial a destacar é o papel que os distintos supostos de partida desempeñan nas conclusións de cada un dos modelos analizados. O programa de macroeconomía II parte dos contidos previamente analizados en Macroeconomía I, para a continuación introducir sucesivamente unha serie de liñas de ampliación dos modelos alí contemplados.			

Competencias de titulación	
Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A6	Adquirir coñecementos de Análise económica
A7	Comprender o entorno empresarial
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender as bases de funcionamento da economía tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos	A5 A6 A10	B6 B9 B10
Contemplan o modelo no seu conxunto dende unha perspectiva de equilibrio xeral. Isto implica coñecer a relevancia dos supostos que presiden o modelo, saber manexalo en distintas simulacións e aplicacións e ser capaz de realizar unha valoración crítica do mesmo determinando o seu alcance analítico e as súas limitacións.	A6 A10	B6 B7 B9 B10
Conectar os modelos económicos coa realidade para deste xeito poder empregalo para interpretar e explicar os fenómenos reais.	A3 A7	B6 B15
Realizar traballos empíricos nos que, empregando as ferramentas presentadas o longo do curso, demostre a súa capacidade para analizar, sintetizar e finalmente elaborar un informe.	A8 A10	B9 B15

Contidos
Tema

Tema 1. Los hechos estilizados del crecimiento económico. (*)
 Tema 2. El modelo de crecimiento de Solow.
 Tema 3. Teorías alternativas de crecimiento económico.
 Tema 4. Ciclos económicos.
 Tema 5. Déficit Público, Deuda Pública y Sostenibilidad.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	0	0	0
Titoría en grupo	10	10	20
Sesión maxistral	30	60	90
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	15	15	30
Probas de resposta curta	0	4	4
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	3	3
Traballos e proxectos	0	3	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticas de laboratorio	A metodoloxía docente combina a docencia presencial, tanto teórica como práctica, co traballo persoal do alumno co obxectivo de que lle permita consolidar os seus coñecementos e adquira soltura na resolución dos problemas plantexados. As aulas prácticas consistirán, basicamente, na resolución de follas de exercicios que serán entregadas os alumnos ca antelación suficiente para que os poidan entregar resoltos antes da sesión da aula. Isto vaielles permitir identificar aquelas cuestións que lles resultan máis difíciles de asimilar, poidendo resolver as súas dúbidas na clase.
Titoría en grupo	Nos seminarios en grupo reducidos vanse realizar diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polos alumnos nas aulas teóricas e prácticas.
Sesión maxistral	A metodoloxía docente combinará as aulas presenciais (teóricas e prácticas) co traballo persoal do alumno. As aulas teóricas vanse impartir o longo das 15 semanas do cuatrimestre. Nestas aulas exporáanse, de xeito resumido, os principais contidos dos distintos temas, desenvolvéndose con maior detalle os puntos de maior complexidade. Para un maior aproveitamento das aulas é necesario que os alumnos preparen con antelación e de xeito individual os temas segundo a bibliografía recomendada.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado resolverá as follas de exercicios de xeito individual e deberá entregalos nos prazos establecidos para cada boletín de problemas.

Atención personalizada	
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	En todo momento o profesor estará a disposición do alumnado dun xeito personalizado para resolver, titorizar e axudalo en todo o que sexa necesario para poder cursar e sacar adiante a materia.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Probas de resposta curta	Exame escrito. Haberá exame final a realizar na data oficial fixada no calendario de exames	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	Haberá controis o longo do cuatrimestre	30
Traballos e proxectos	Entregar de traballos ao longo do curso.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

SISTEMA DE AVALIACION

A nota final da materia será a suma das notas da avaliación continua e do exame escrito. O examen escrito valerá ata un máximo do 60% da nota (6 puntos) e a avaliación continua pesará ata un 40% na nota final (4 puntos). A nota correspondente a avaliación continua acadada durante o cuatrimestre **gardarase para as convocatorias extraordinarias do presente curso académico.**

Examen escrito (Ata 6 puntos): Habrá un examen final de contido tanto teórico como práctico a realizar na data oficial establecida no calendario de exames. Para que o exame final compute será necesario acadar unha **puntuación mínima** de 3 puntos dos 6 posibles. Si no exame final non acada o mínimo esixido, a nota da materia será a que se obteña na avaliación continua.

Avaliación continua (Ata 4 puntos): O 40% restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumnado, o que inclúe a asistencia tanto as clases teóricas como as clases prácticas e aos seminarios, a entrega de boletíns de exercicios, a entrega de traballos e a nota dos controis que periódicamente se farán nas clases prácticas.

Bibliografía. Fontes de información

BLANCHARD, O., **MACROECONOMIA**, 2000,

MANKIW, G., **MACROECONOMIA**, 2001,

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

BAJO, O. e M.A. MONES (2000): Curso de Macroeconomía. 2ª edición. Antoni Bosch. Barcelona.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J. e R. PADILLA (1992): Macroeconomía, McGraw-Hill. Madrid.

BELZUNEGUI, B., CABRERIZO, J., PADILLA, R. E I. VALERO (2000): Macroeconomía: Cuestiones y ejercicios resueltos. Prentice Hall. Madrid.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Macroeconomía avanzada/V03G100V01912

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Economía: Principios de economía II/V03G100V01203

Economía: Principios de economía I/V03G100V01102

Macroeconomía I/V03G100V01503

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas económicas comparadas				
Materia	Políticas económicas comparadas			
Código	V03G100V01605			
Titulación	Grao en Economía			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Teixeira Bautista, José Francisco			
Profesorado	Teixeira Bautista, José Francisco			
Correo-e	teixeira@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	(*)Esta asignatura proporciona a los alumnos una visión de las principales políticas económicas de corto plazo aplicadas en los últimos años. Se estudian los principales objetivos de estabilización coyuntural y las características de las herramientas monetarias fiscales y cambiarias y las principales políticas sectoriales.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Coñecer o marco institucional da economía
A5	Comprender as bases de funcionamento da economía, tanto nos ámbitos máis amplos como nos máis próximos
A8	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e o seu contido
A9	Identificar e anticipar problemas económicos relevantes nos ámbitos público e privado
A10	Capacidade de formular modelos simples de relación das variables económicas, baseados na utilización de instrumentos técnicos
A11	Capacidade de elaborar medidas de política económica para alcanzar uns obxectivos dados
A12	Avaliar, utilizando técnicas empíricas, as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas
B3	Capacidade de traballar en equipo
B6	Habilidades para argumentar de forma coherente e intelixible, tanto orais como escritas
B7	Competencias ligadas á procura e organización de documentación e á presentación do seu traballo de maneira adecuada á audiencia
B9	Capacidade de elaborar informes de asesoramento económico
B10	Fomentar a actitude crítica e autocrítica
B13	Autocontrol no sistema de traballo, a respecto de tempo e planificación
B14	Fomentar a mobilidade e adaptabilidade a ámbitos e situacións diferentes
B15	Fomentar o espírito investigador, desenvolvendo a capacidade para analizar problemas novos cos instrumentos adquiridos

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
(*)	A3	
(*)	A5	
(*)	A8	
(*)	A9	
(*)	A10	
(*)	A11	
(*)	A12	
(*)		B3
(*)		B6
(*)		B7
(*)		B9
(*)		B10
(*)		B13
(*)		B14
(*)		B15

Contidos

Tema	
Introducción	Políticas de estabilización e obxetivos da política económica

Política monetaria	Instituciones. Oferta e demanda de dinero. Instrumentos de política monetaria. Mecanismos de transmisión. Políticas monetarias comparadas.
Política económica exterior	Políticas comerciales. Mercados de divisas y tasas de cambio. Procesos de ajuste exterior. Políticas cambiarias comparadas.
Política fiscal	Bases teóricas. Políticas de ingreso e gasto. Políticas de deuda pública. Políticas fiscales comparadas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	60	90
Prácticas de laboratorio	15	30	45
Titoría en grupo	5	5	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	(*)Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante
Prácticas de laboratorio	(*)Actividades de aplicación de los conocimientos a situaciones concretas y de adquisición de habilidades básicas y procedimentales relacionadas con la materia objeto de estudio. Se desarrollan en espacios especiales con equipamiento especializado (laboratorios, aulas informáticas, etc).
Titoría en grupo	(*)Entrevistas que el alumno mantiene con el profesorado de la asignatura para asesoramiento/desarrollo de actividades de la asignatura y del proceso de aprendizaje.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	
Titoría en grupo	

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	(*)Examen oral y/o escrito. Circunstancialmente el profesorado podrá establecer la ponderación en el 50%	60
Prácticas de laboratorio	(*)Desarrollo de temas mediante el uso de material bibliográfico y estadístico. Resolución de ejercicios. Presentación de temas. Circunstancialmente el profesorado podrá establecer la ponderación en el 40%	30
Titoría en grupo	(*)Desarrollo de temas mediante el uso de material bibliográfico y estadístico. Resolución de ejercicios. Presentación de temas.	10
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	(*)Realización de pruebas en horas de sesión magistral o de prácticas de laboratorio	0

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid.,
Fernández Díaz A. et al, **Política monetaria. Fundamentos y estrategias.**, Editorial AC, Madrid.,
Parejo Gámir, J.A et al., **Manual de sistema financiero español**, Ariel. Barcelona,
Servicio de Estudios del Banco de España, **La política monetaria y la inflación en España**, Alianza, Madrid.,
Scheller, H., **El BCE: historia, misión y funciones**, BCE,
Krugman, P.R. y Obstfeld, M, **Economía internacional : teoría y política,**, Pearson Educación, Madrid.,
<http://www.ecb.int>,
<http://www.bde.es>,

Recomendacións

